

22830 - Замонату кафолати амонат

савол

Агар мусофир бошиву, шахсе расонидани маблағе ё чизеро ҳамчун амонат ба шахси дигар, бароят диҳад ва ту дар ин асно он амонатро нафаҳмида гум кардӣ, шояд бо сабаби дуздӣ бошад ё чизи дигар, ки бе иродаат ба вуқӯъ омадааст, дар ин ҳолат, он маблағ ё он чизро бояд баргардонӣ? Лутфан равшанӣ андозед.

Ҷавоби муфасссал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Дар мавриди ин амонат, инсон дар он, шахси амонатнигаҳдор ва боэътимод аст. Агар чунин бошад, барояш воҷиб аст, ки онро муҳофизат намояд, зеро Аллоҳ азза ва ҷалла мефармояд:

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا ۚ النَّسَاءُ / 58

"Аллоҳ таъоло шуморо амр менамояд, ки амонатҳоро (ба таври комил) ба соҳибонашон адо намоед (баргардонед)". (Сураи Нисо: 58).

Ҳифз кардани амонат низ, аз ҷумлаи адо намудани он аст. Аз ин рӯ, бояд онро эҳтиёткорона дар ҷояш ҳифз намояд.

Агар амонатро дар ҷое, ки маҳз дар онҷо ҳифз карда мешавад, ниғаҳ дорад ва нисбати он таҷовуз ва беаҳамиятӣ накунад, (таҷовуз, нисбати он амалҳои ноҷоисро анҷом додан, беаҳамиятӣ, нисбати он амалҳои воҷибро анҷом надодан) дар ин ҳолат чизе бар ӯ воҷиб нест. (Яъне, чизеро бар намегардонад).

Аммо агар беаҳамиятӣ карда, онро дар ҷояш ҳифз накунад, ё таҷовуз намуда, онро дар макони эмин нагузорад, дар ҳоле ки метавонист онро дар макони эмин гузорад, ё нисбати он тасарруф кунад, ё онро истифода барад. Сипас баъди чунин ҳолатҳо, агар амонат дуздида шавад, дар ин ҳолат он шахс замонати онро ба ӯҳда мегирад (ва онро бар мегардонад).

Зобит ва қоида дар ин масъала, таҷовузу беаҳамиятӣ аст. Агар таҷовузу беаҳамиятӣ накарда бошад, замонати онро ба ўҳда намегирад. (Яъне, ў дар ин ҳолат арзиши онро пардохт нахоҳад кард).